

ՀԱՅՏ

Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության բազային ֆինանսավորման
ենթակառուցվածքի պահպանման
ու զարգացման ծրագրի

I. ՏԻՏՂՈՍԱԹԵՐԹ

1. Ծրագրի

Անվանում «Հայաստանի Հանրապետությունում արձանագրվող որոշ մանրէային, վիրուսային և մակաբուծային բնույթի վարակների համաճարակաբանական օրինաչափությունների ուսումնասիրություն, շրջանառող հարուցիչների հաղկությունների բնութագրում, համաճարակաբանական հսկողության համակարգի կադրերի ձևավորում»

բնագավառ՝ 3.Բժշկական գիտություններ,

մասնագիտության դասիչ(ներ)* 3.1 Ընդհանուր բժշկություն

2. Կազմակերպության

լրիվ և կրճատ անվանում, կազմակերպատիրավական ձև ՀՀ ԱՆ "Ա.Բ.Ալեքսանյանի անվ. համաճարակաբանության, վիրուսաբանության և բժշկական մակաբուծաբանության գիտահետազոտական ինստիտուտ" ՊՈԱԿ, ՀՎ և ԲՄ ԳՀԻ ՊՈԱԿ

ղեկավարի (տնօրեն) ազգանուն, անուն, հայրանուն Մելիք-Անդրեասյան Գայանե Գուրգենի
հասցե՝ Երևան, 0060, Խուդյակովի 1

հեռախոս +374 10629924, +374 10.629920,

էլեկտրոնային հասցե melikandreasyan@mail.ru

3. Ծրագրի գիտական ղեկավարի

ազգանուն, անուն, հայրանուն Մելիք-Անդրեասյան Գայանե Գուրգենի
գիտական աստիճան բժշկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
պաշտոն տնօրեն

հեռախոս +374 10629924, +374 91549448

էլեկտրոնային հասցե melikandreasyan@mail.ru

4. Ծրագրի իրականացման ժամկետ 01.01. 2018թ.-30.12.2018թ.

«28» ապրիլի 2017 թ.

II.

III. ԾՐԱԳՐԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

a. Հիմնարար հեղափոխությունների*

- 1.1 ուղղության (ուղղությունների) գիտական կամ գիտատեխնիկական կարևորությունը և արդիականությունը,
- 1.2 նպատակը (նպատակները) և խնդիրները,
- 1.3 իրականացման ժամկետները ,
- 1.4 իրականացման մեթոդները,
- 1.5 ծրագրի կատարողների կազմի որակավորումը, ձեռքբերումները տվյալ բնագավառում:

b. Կիրառական հեղափոխությունների*

2.1 արդյունքի (արտադրանքի)

2.1.1 նկարագրությունը, հիմնական տեխնիկական բնութագրիչները, մրցակցային առավելությունները, կիրառության ոլորտը,

Աշխատանքի նպատակներն են՝ տարածաշրջանում արձանագրվող անտրոպոնոզ և զոոնոզ բնույթի վիրուսային, մանրէային, մակաբուծային ծագման նշանակալի ախտահարումների համաճարակային գործընթացի ինտենսիվությունը խթանող գործոնների պարզաբանում, հարուցիչների հատկությունների, օրգանիզմի իմունային պատասխանի ձևավորման և կարգավորման սահմանում, տարափոխիկ վարակների կենդանի փոխանցողների հետազոտում և բնութագրում, համաճարակաբանական հսկողության համակարգի կատարելագործում:

Իրականացված գիտական հետազոտությունների ստացված արդյունքների հիման վրա բնութագրվելու են ներկա պայմաններում Հայաստանում վիրուսային, մանրէային և մակաբուծային ծագման անտրոպոնոզ և զոոնոզ որոշ վարակների համաճարակաբանական գործընթացի օրինաչափությունները, առանձնացնելով վերջինների առաջացմանը և տարածմանը նպաստող առավել նշանակալի գործոնները , հարուցիչների և վերջինների կենդանի փոխանցողների կարևոր կենսաբանական հատկությունները և շրջանառության առանձնահատկությունները: Որոշվելու է տարբեր վարակների առումով բնակչության հասակային խմբերի վարակվածության աստիճանը, վերծանվելու են բարձր վարակելիության ռիսկային խմբեր: Մշակվելու է տարաշրջանում բազմաթիվ աղբյուրներից անջատված մանրէների զգայունության ընթացիք պատկերը դեղորայքների և ախտահանիչ միջոցների նկատմամբ, վերծանվելու են ներկայում առավել արդյունավետ հակաբիոտիկների և ախտահանիչ միջոցների խմբաքանակները : Պարզաբանվելու է հակաբիոտիկակայուն մանրէների ազդեցությունը օրգանիզմի իմունային պատասխանի ձևավորման վրա, ինչպես նաև տարբեր իմունոտրոպ պրեպարատների ազդեցությունը իմունային պատասխանի ինդոլցիայի և կարգավորման վրա հակաբիոտիկակայուն մանրէների հանդեպ :

* Հեղափոխությունների մասին տեղեկությունները (մինչև 2 էջ) լրացնել դրանց առկայության դեպքում:

Այդ ամենը կնպաստի վարակների կանխարգելման, նրանց դեմ պայքարի, բուժական միջոցառումների ուղղվածության բարելավման և արդյունավետության բարձրացման, հանրապետությունում համաճարակաբանական իրավիճակի կայունացման, բնակչության կենսաբանական անվտանգության պահպանման և հիվանդացության իջեցման, ֆինանսական միջոցների տնտեսման:

Գիտական հետազոտությունների արդյունքները ներկայացվելու են գիտական հոդվածներում, տարբեր մակարդակների գիտաժողովներին ներկայացվող գիտական զեկուցումներում, հանրային առողջության ոլորտի մեթոդական, ուսումնա-մեթոդական, նորմատիվային փաստաթղթերում, ընդգրկվելու են սանիտրական նորմերում և կանոններում, Առողջապահության նախարարության հրամանների, ինչպես նաև կառավարության որոշումների մեջ: Ուսումնա-մեթոդական փաստաթղթերը կիրառվելու են բժշկական բուհական և շարունակական կրթական համակարգերում:

2.1.2 շուկայական պահանջարկի գնահատականը, այդ թվում՝ շուկայի համառոտ վերլուծություն, շուկայի այն սեգմենտի գնահատականը, որը կարող է արդյունքը (արտադրանքը) զբաղեցնել,

2.1.3 շահութաբերության գնահատականը, այդ թվում՝ ֆինանսավորման աղբյուրների, ինքնարժեքի ձևավորման և շահույթի չափի նկարագրությունը,

2.2 ծրագրի

2.2.1 ֆինանսական արդյունավետության գնահատականը, այդ թվում՝ ներդրումների չափը կազմակերպության կողմից և արտաքին աղբյուրներից, ներդրումների վերադարձելիության ժամկետների կանխատեսումը,

Արդյունքների հիման վրա մշակված մեթոդական և նորմատիվային փաստաթղթերի ներդրումը գործնական առողջապահություն կբարձացնի վարակների ախտորոշման, կանխարգելման, բուժման և դրանց դեմ պայքարի միջոցառումների տնտեսական արդյունավետությունը, բերելով ֆինանսական միջոցների խնայմանը:

2.2.2 իրականացմանն անհրաժեշտ մասնագետների առկայությունը կամ պատրաստման հնարավորությունները,

Ինստիտուտում առկա են բարձրորակ գիտական կադրեր, այդ թվում՝ 30-գիտական աշխատողներ (4- գիտության դոկտորներ /1-ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս/ , 20-գիտության թեկնածուներ), որոնք ունեն մեծ փորձ և ձեռքբերումներ ներկայացվող հետազոտությունների ոլորտում:

2.2.3 հնարավոր ռիսկերի գնահատականը:

IV. ԾՐԱԳՐԻ ԳԻՏԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄԸ

Վարակային գործոններով (մանրէային, վիրուսային և մակաբուծային բնույթի) պայմանավորված ախտաբանական երևույթները առ այսօր մարդու ախտաբանությունում դիտվում են բավականին հաճախ զարգացող դրսևորումների շարքում : Դրանով պայմանավորված վերջինների առաջացման , զարգացման օրինաչափությունների ուսումնասիրումը, կանխարգելումը խիստ արդիական է ինչպես ազգաբնակչության առողջության պահպանման, հաշմանդամության և մահաժողովուրդի իջեցման , այնպես էլ երկրի տնտեսական իրավիճակի բարելավման և անվտանգության պահպանության առումով:

Վերջերս իրավացի արմատացած <<մեկ առողջություն>> գաղափարն , որն ընդգրկում է մարդկանց, կենդանական աշխարհի առողջությունը և բնապահպանական գործոնները, բացում է նոր հեռանկարներ վարակների կանխարգելման և դրանց դեմ պայքարի արդյունավետության բարձրացման համար: Ընդ որում, տվյալ մոտեցումը խիստ կարևորվում է վարակների համաճարակաբանական և պատճառագիտական օրինաչափությունների ուսումնասիրման ժամանակ, մասնավորապես զոոնոզ վարակների դեպքում : Հարկ է նշել, որ զոոնոզ և անտրոպոնոզ վարակիչ հիվանդությաունները , ախտահարելով բնակչության գրեթե բոլոր տարիքային խմբերը, կարևորվում են երեխաների և երիտասարդների , հաշմանդամության զարգացման և մահաբերության տեսանկյունից :

Հետազոտական մշտադիտարկումների արդիականությունը և կարևորությունը վարակների վերահսկման ոլորտում պայմանավորվում է տարածաշրջանում , ինչպես և ամենուրեք, դեռևս առկա բազմաբնույթ պատճառներով, որոնք նպաստում են սննդային, ջրային, շփումա-կենցաղային, արյունա-շփումային բնույթի վիրուսային, մանրէային, մակաբուծային ծագում ունեցող անտրոպոնոզ և զոոնոզ վարակների առաջացմանը և տարածմանը: Մեր բնակչության բավականին ակտիվ տեղաշարժերի արդյունքում առկա է տարածաշրջան նոր հարուցիչների հնարավոր ներհոսքի վտանգը , այդ թվում , ողջ աշխարհում կենսաախաբեկչության սպառնալիքի պայմաններում բարձր ախտածնություն ունեցող մանրէների և վիրուսների: Այդ ամենը կարող է բերել մեզ համար ոչ բնորոշ „նոր,, կամ նախկինում տարածված վարակիչ հիվանդությունների զարգացմանը , մասնավորապես կապված ազգաբնակչության իմունիտետի բացակայության հետ: Բացի այդ, տարբեր գործոնների ազդեցության արդյունքում հարուցիչների կենսաբանական հատկությունների փոփոխությունները կարող են հանգեցնել վերջինների ձևափոխված տարբերակների առաջացմանը: Հարուցիչների առաջացած տարբերակների մոտ հնարավոր է ախտածնության աստիճանի աճ, դեղորայքների և ախտահանիչ միջոցների նկատմամբ կայունության զարգացում: Ընդ որում, այդպիսի տարբերակներով հարուցված վարակները առավել ծանր են ընթանում, դժվար է նրանց բուժումը և կանխարգելումը: Մանրէների հակաբիոտիկակայուն շտամները, հարուցելով տարբեր բնույթի վարակներ (սննդային, ջրային, օդային, շփման եղանակով փոխանցվող և այլն) , առավելապես կարևորվում են որպես ներհիվանդանոցային (հոսպիտալային) վարակների ծագումնաբանական գործոն: Այս առումով, խիստ կարևորվում են տվյալ երկրում վարակների հարուցիչների տեսակավորման (պարզաբանման) աշխատանքները: Միևուր և մակրոօրգանիզմների փոխազդեցության դրսևորումների պարզաբանման նպատակակով անհրաժեշտ է իրականացնել օրգանիզմի իմունային պատասխանի ձևավորման և կարգավորման ուղղությամբ իրականացվող հետազոտությունները:

Մեր տարածաշրջանում կան բազմաթիվ նպաստավոր պայմաններ այսօր ամբողջ աշխարհում բավականին կարևորվող կենդանի փոխանցողների միջոցով տարածվող վարակների զարգացման համար: Այն է՝ Հայաստանի լանդշաֆտի յուրահատկությունը,

տարբեր կլիմա-աշխարհագրական գոտիների առկայությունը, արյունաժին հողվածոտանիների և նրանց տերերի բազմազանությունը և մեծաքանակությունը

Համաճարակաբանական իրավիճակի առավելագույնս նորմալացման և հսկման, հիվանդությունների զարգացմանը նպաստող բոլոր գործոնների վրա արդյունավետ ազդելու, ինչպես նաև վարակների տարաբնույթ հարուցիչների շրջանառությունը նվազագույնի հասցնելու համար, անհրաժեշտ է վարակների համաճարակաբանական գործընթացների երկարաժամկետ շարունակական հետազոտությունների ընդլայնում , ինչը հնարավորություն կընձեռի վերջինների համաճարակաբանական հսկողության համակարգի մշտական վերահսկման և պարբերական կատարելագործման համար , ունենալով մեծ նշանակություն վարակների կանխարգելման և դրանց դեմ պայքարի կազմակերպման գործընթացում: Վարակների առաջացման և տարածման ռիսկերի նվազեցումը կարևոր նախադրյալ է՝ հանրային առողջության պահպանման , երկրի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի բարելավման և պաշտպանունակության բարձր մակարդակի ապահովման համար:

Ինստիտուտում իրականացվող շարունակական հետազոտությունների ուղղվածությունը համահունչ է ՀՀ 2018-2020 թվականների պետական բյուջեի ծախսերի գիտության (2018 թվականից սկսած գիտական ֆինանսավորման ծավալների հիմնական մասի ուղղորդում դեպի կիրառական ծրագրեր) և առողջապահության (կանխարգելիչ բժշկության համակարգի շարունակական զարգացում) ոլորտի գերակայությունների Վարակների առաջացման պատճառների և զարգացման օրինաչափությունների ուսումնասիրությունը, ներկայացնելով կիրառական հետազոտությունների ծրագրի խիստ կարևորվում է բժշկագիտության և առողջապահության համար, մասնավորապես՝ Հայաստանի Հանրապետությունում կանխարգելիչ բժշկության շարունակական զարգացման շրջանակներում, ստեղծելով գիտական հիմքեր վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելման և դրանց դեմ պայքարի ռազմավարական ծրագրերի մշակման համար:

Ներկայացված նախագիծը, հանդիսանալով ինստիտուտի գիտական ուղղվածությանը համապատասխանող շարունակական ծրագրերի մաս , համահունչ են ինստիտուտի որդեգրած քաղաքականությանը , որն ուղղված է ՀՀ-ում արձանագրվող մանրէային, վիրուսային և մակաբուծային բնույթի զոոնոզ և անտրոպոնոզ վարակների համաճարակաբանության, ախտորոշման և կանխարգելման , ինչպես նաև այդ հիվանդությունների դեմ պայքարի հարցերի ուսումնասիրությունը:

Աշխատանքի հիմնական խնդիրներն են ` ուսումնասիրելով Հայաստանում մանրէային, վիրուսային և մակաբուծային ծագում ունեցող ախտաբանություններին բնորոշ համաճարակաբանական գործընթացը, պարզաբանել ներկա պայմաններում տարածաշրջանում որոշ վարակների առաջացմանը և տարածմանը նպաստող գործոնները, հայտնաբերելով առավել նշանակալի գործոնները, բնութագրել անտրոպոնոզ և զոոնոզ վարակների պատճառագիտական կառուցվածքը և հարուցիչների կենսաբանական հատկությունների հնարավոր փոփոխականության միտումները, հիմնավորել կանխարգելիչ և հակահամաճարակային միջոցառումների իրականացման ուղղվածությունը և ռազմավարությունը, բերելով հանրային առողջության ոլորտում դրական տեղաշարժերի, ապահովելով ազգաբնակչության կենսաբանական և հակահամաճարակային անվտանգությունը:

Ծրագրի գիտական հետազոտությունների իրականացման ընթացքում օգտագործվելու են վարակների համաճարակաբանական գործընթացի ուսումնասիրման ժամանակակից միջազգային չափանիշները և բնութագրիչները: Վարակների ախտորոշումը, հարուցիչների բազմաբնույթ հատկությունների ուսումնասիրությունը, ինչպես նաև ազգաբնակչության իմունային կառուցվածքի և օրգանիզմի իմուն պատասխանի պարզաբանումը կատարվելու է ժամանակակից մանրէաբանական, վիրուսաբանական,

մակաբուժաբանական, իմունաբանական, միջատաբանական , վիճակագրական մեթոդներով :

Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է իրականացնել աշխատանքներ հետևյալ ուղղություններով.

- Անհայտ էթիոլոգիայով աղիքային վարակիչ հիվանդություններով տառապող տարբեր տարիքային խմբի հիվանդների մոտ պարզաբանել պայմանական ախտածին մանրէների անջատման հնարավորությունը:

- Անջատված պայմանական ախտածին էնտերոբակտերիաների պատճառագիտական դերը աղիքային վարակիչ հիվանդությունների ախտածնության մեջ պարզելու նպատակով, պարզել նրանց մոտ ախտածնության գործոններից ադիեզիվության CFA I , CFA II և հեմոլիտիկ ակտիվության Hly պլազմիդների առկայությունը:

- Ուսումնասիրել աղիքային նորմալ միկրոֆլորայի,մասնավորապես հաստ աղիների միկրոֆլորայի աէրոբ և անաէրոբ ներկայացուցիչների քանակական և որակական փոփոխությունները աղիքային վարակիչ, ստամոքսաղիքային սոմատիկ,ալերգիայով և նորագոյացություններով հիվանդների մոտ:

- Տարբեր աղբյուրներից ստացված նմուշներից աջատված մանրէների զգայունության որոշում տարածաշրջանում լայնորեն կիրառվող հակաբիոտիկների նկատմամբ և ախտահանիչ միծոցների նկատմամբ:

- Իրականացնել տարբեր աղբյուրներից ստացված նմուշներից աջատված մանրէների դեղամիջոցների և ախտահանիչ միջոցների հանդեպ կայունության զարգացման օրինաչափությունների վերլուծություն:

- Հետազոտել գործնականորեն առողջ ազգաբնակչության տարբեր հասակային խմբերից, այդ թվում վաղ հասակի երեխաների մոտ, անջատված մանրէների (հիմնականում E.coli-ի) հակաբիոտիկակայունությունը: Մանրէների հակաբիոտիկակայունության առկայության և ձևավորման որոշ պատճառները և ուղիները պարզաբանելու նպատակով հետազոտել երեխաների մայրերին և որոշ սննդամթերքներ:

- Մարդկանց շրջանում կամպիլոբակտերների ցեղի մանրէների կրության պարզաբանման նպատակով հետազոտել գործնականորեն առողջ ազգաբնակչության տարբեր հասակային խմբեր: Կամպիլոբակտերների վերաբերյալ հետազոտել տարբեր կաթնային և մսամթերքներ՝ որպես հնարավոր զոոնոզ աղբյուր: Ուսումնասիրել անջատված մանրէների կենսաբանական հատկությունները:

- Հելիկոբակտերների դերը ստամոքս-աղիքային տրակտի ախտահանումների զարգացման գործընթացում պարզաբանման նպատակով, այդ մանրէների վերաբերյալ հետազոտել տվյալ ախտահարումներով տառապող հիվանդներին, օգտագործելով շճաբանական ,բիոքիմիական և բակտերիոլոգիական մեթոդները (ատամիքերուկ,արյուն) և պարզաբանել այդ մեթոդների փոխկապակցությունը:

- Հետազոտել իերսինիաների կրության առկայությունը բնակչության տարբեր խմբերում՝ արյան շիճուկում իերսինիաների նկատմամբ հակամարմինների առկայության հայտնաբերմամբ:

- Ուսումնասիրել հանրապետությունում սինթեզված նոր չորրորդային ամոնիումային միացությունների մանրէասպան հատկությունները տարածաշրջանում տարածված աղիքային վարակիչ հիվանդությունների և ներհիվանդանոցային վարակների որոշ հարուցիչների նկատմամբ:

- Մշակել նոր առավել արդյունավետ մանրէասպան հատկություններով օժտված միացությունների հիման վրա համախարնուրդներ և հետազոտել դրանց ակտիվությունը գրամդրական և գրամբացասական մանրէների հանդեպ:

- Հետազոտել տարբեր կենսաբանական նմուշներից անջատված ախտածին և պայմանական ախտածին մանրէների զգայունությունը հանրապետության բուժ. կանխարգելիչ հիմնարկներում կիրարկվող նոր ախտահանիչ միջոցների նկատմամբ:

- Պարզաբանել էնտերալ և պարէնտերալ վիրուսային հեպատիտների համաճարակային գործընթացի զարգացումը պայմանավորող հիմնական գործոնները: Ուսումնասիրել պարէնտերալ և էնտերալ վիրուսային հեպատիտների հարուցիչների հատկությունները:

- Ուսումնասիրել մարդու պերիֆերիկ արյան մոնոնուկլեարների պրո- և հակաբորբոքային ակտիվացումը ներհիվանդանոցային հակաբիոտիկոկայուն մանրէների ազդեցության ժամանակ in vitro :

- In vitro պայմաններում ուսումնասիրել ներհիվանդանոցային հակաբիոտիկոկայուն մանրէների ազդեցությունը մարդու պերիֆերիկ արյան մոնոցիտների և լիմֆոցիտների կողմից ցիտոկինների արտադրության վրա:

- Ուսումնասիրել տարբեր իմունոտրոպ պրեպարատների (Արմենիկում, մուրամիլ դիպեպտիդ, իմունոմաքս և այլն) ազդեցությունը in vitro մարդու պերիֆերիկ արյան մոնոցիտների և լիմֆոցիտների իմունային պատասխանի ինդուկցիայի և կարգավորման վրա հակաբիոտիկոկայուն մանրէների հանդեպ:

- Իրականացնել հոդային հելմիթոզների (ասկարիդոզ, տրիխոցեֆալոզ և այլն) վարակվածության մակարդակի որոշում բնակչության տարբեր տարիքային խմբերում: Պարզաբանել առավել բարձր վարակման ռիսկային խմբերը:

- Իրականացնել հանրապետության տարածքի միջատաբանական , մակարուծաբանական, շճաբանական մշտադիտարկում լեյշմանիոզի վերաբերյալ, ներառելով դեպքերի ախտորոշման տարբեր մեթոդների կիրառումը և առողջ բնակչության սկրինինգը:

- Միջատաբանական մշտադիտարկման շրջանակներում տարածաշրջանի տարբեր կլիմա-աշխարհագրական գոտիներում իրականացնել արյունածուծ հողվածոտանիների /մոծակներ, տզեր, մլակներ/ հավաքում, տեսակավորում և բնութագրում:

Ինստիտուտում առկա են բարձրորակ գիտական կադրեր եւ նյութական բազա գիտական հետազոտությունները ներկայցված ուղղություններով իրականացման միամար:

Ծրագրի շրջանակներում իրականացվելու է գիտական համագործակցություն.

- ՌԴ Մ.Չումակովի անվ. Պոլիոմիելիտի և վիրուսային էնցեֆալիտների ինստիտուտի, Գամալեյայի անվ.համաճարակաբանության և մանրէաբանության ինստիտուտ, Համաճարակաբանության կենտրոնական ինստիտուտ- էնտերալ և պարէնտերալ վիրուսային հեպատիտների համաճարակաբանական օրինաչափությունների, հեպատիտների վիրուսների կենսաբանական հատկությունների հետազոտման ոլորտում:

- ՌԴ Պառագիտաբանության և տրոպիկական հիվանդությունների ինստիտուտ- հարուցիչների կենդանի փոխանցողների / մոծակներ, մլակներ/,լեյշմանիոզի հետազոտման ոլորտում:

- ՀՀ ԱՆ Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման Ազգային կենտրոն

- Մ.Հերացու անվ.ԵՊԲՀ-ի վարակիչ հիվանդությունների ամբիոն- վիրուսային հեպատիտների ուսումնասիրման ոլորտում:

- ՀՀ ԳԱԱ <<Հայկենսատեխնոլոգիա>> Գիտա-արտադրական կենտրոն- հակամանրէային պատրաստուկների հատկությունների ուսումնասիրման ոլորտում:

- Պետական Ագրարային համալսարան –տարբեր աղբյուրներից անջատված մանրէների դեղորայքային զգայնության հարցերի ուսումնասիրման ոլորտում:

Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության և ԱՄՆ-ի պաշտպանության դեպարտամենտի հետ համագործակցության «Կենսաբանական վտանգների նվազեցման» ԿՈՆՀԾ (DETRA) ծրագրի և ինստիտուտի բազային ծրագրի գիտական հետազոտությունների շրջանակներում շարունակվելու է համագործակցություն ԱՄՆ-ի գիտնականների հետ՝ վարակիչ հիվանդությունների վերահսկման , կանխարգելման, ախտորոշման վերաբերյալ :

Աշխատանքների ակնկալվող արդյունքները.

- Պարզաբանվելու են մանրէային վարակների համաճարակաբանական գործընթացի զարգացմանը նպաստող հիմնական գործոնները , ինչպես նաև տվյալ վարակների հարուցիչների կարևոր կենսաբանական հատկությունները, այդ թվում վերջինների կայունությունը դեղամիջոցների և օրգանիզմի միջոցների նկատմամբ:

-Ախտածին և պայմանական ախտածին մանրէների դերի պարզաբանումը աղիքային վարակիչ հիվանդությունների պատճառագիտական կառուցվածքում կիջեցնի հանրապետությունում անհայտ էթիոլոգիայի աղիքային վարակների տեսակարար կշիռը, ինչը կարևորվում է համաճարակաբանական համակարգի կատարելագործման առումով:

- Պարզաբանվելու է մարդկանց մոտ տարբեր ախտաբանական դրսևորումների դեպքում տարբեր կենսաբանական նմուշներից անջատված մանրէների զգայունությունը կիրարաժող հակաբիոտիկների, կիրարաժող և նոր ախտահանիչների նկատմամբ:

- Որոշվելու է առողջ ազգաբնակչության տարբեր հասակային խմբերից, այդ թվում վաղ հասակի երեխաների մոտ, անջատված մանրէների (հիմնականում E.coli-ի) հակաբիոտիկակայունությունը:

- Պարզաբանվելու են մանրէների հակաբիոտիկակայունության և ախտահանիչների նկատմամբ կայունության ձևավորման օրինաչափությունները:

- Որոշվելու են մարդկանց շրջանում կամպիլոբակտերների կրության առանձնահատկությունները: Պարզաբանվելու են անջատված մանրէների կենսաբանական հատկությունները:

- Հայտնաբերվելու են կամպիլոբակտերների հնարավոր զոոնոզ աղբյուրները:

- Որոշվելու են իերսինիերի կրության օրինաչափությունները:

- Տրվելու է տարբեր աղբյուրներից (արտահոսափտալային և հոսափտալային) անջատված մանրէների համալիր բնութագիրը, ընդ որում զգայունությունը հակաբիոտիկների և ախտահանիչների նկատմամբ:

- Ներկայացվելու է Հայաստանում սինթեզված նոր քիմիական միացությունների և ներմուծվող ախտահանիչ միջոցների մանրէասպան հատկությունները Հանրապետությունում շրջանառող ախտածին և պայմանական ախտածին մանրէների նկատմամբ:

- Նոր առավել արդյունավետ միացությունների հիման վրա մշակվելու են համա խարնուրդնե և ուսումնասիրվելու են նրանց մանրէասպան հատկությունները:

- Նոր ստացված կաթնաթթվային բակտերիաների ադիեզիվության հայտնաբերումը հնարավորություն կտա պարզելու նրանց ընդունակությունը կաչելու աղիքի պատին, որն էլ կնպաստի աղիքային նորմալ միկրոֆլորայի վերականգնման գործընթացին:

-Որոշվելու է մարդու պերիֆերիկ արյան մոնոնուկլեարների պրո- և հակաբորբոքային ակտիվացումը ներհիվանդանոցային հակաբիոտիկոկայուն մանրէների ազդեցության ժամանակ in vitro :

-Հայտնաբերվելու է իn vitro պայմաններում և ներհիվանդանոցային հակաբիոտիկոկայուն մանրէների ազդեցությունը մարդու պերիֆերիկ արյան մոնոցիտների և լիմֆոցիտների կողմից ցիտոկինների արտադրության վրա:

-Բնութագրվելու է տարբեր իմունոտրոպ պրեպարատների (Արմենիկում, մուրամիլ դիպեպտիդ, իմունոմաքս և այլն) ազդեցությունը in vitro մարդու պերիֆերիկ արյան մոնոցիտների և լիմֆոցիտների իմունային պատասխանի ինդոկցիայի և կարգավորման վրա հակաբիոտիկոկայուն մանրէների հանդեպ:

-Վերլուծվելու է վիրուսային հեպատիտների առանձին նոզոլոգիական ձևերի հիվանդացության ընթացիք շարժընթացը , բնութագրվելու է հիվանդացության տարիքային կառուցվածքը

-Պարզաբանվելու են էնտերալ և պարէնտերալ հեպատիտների հարուցիչների շրջանառության օրինաչափությունները, բնակչության տարբեր խմբերի

ախտահարվածության առանձնահատկությունները, բնութագրվելու են վիրուսային հեպատիտ Բ-ի և Դ-ի ժրջանառող հարուցիչները :

-Պարզաբանվելու են ընդերային լեյշմանիոզի համաճարակաբանական և միջատաբանական օրինաչափությունները:

- Մշակվելու են ընդերային լեյշմանիոզի ախտորոշման նոր մոտեցումներ:

- Պարզաբանվելու է բնակչության տարբեր տարիքային խմբերի որոշ հոդային հելմինթոզներով վարակվածության մակարդակը, վերծանվելու են բարձր վարակման խմբեր, մշակվելու են կանխարգելման և պայքարի միջոցառումներ:

-Հանրապետության տարբեր բնակլիմայական գոտիներում բնութագրվելու են ախտածինների կենդանի փոխանցողների /տզեր, մոծակներ, մլակներ/ տեսակային կազմը և պոպուլյացիայի զարգացման առանձնահատկությունները:

Ստացված արդյունքների հիման վրա կատարելագործվելու է անտրոպոնոզ և զոոնոզ բնույթի մանրէային,վիրուսային և մակաբուծային վարակների համաճարակաբանական հսկողության համակարգը, ինչը նպաստելու է հակահամաճարակային և կանխարգելիչ միջոցառումների արդյունավետության բարձրացմանը, բարենպաստ համաճարակաբանական իրավիճակի պահպանումը վարակների տարածման ու ազգաբնակչության հիվանդացության իջեցմանը:

IV. ԳԻՏԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ

1. A. V. Tsakanyan, G. G. Melik-Andreasyan, Yu. T. Aleksanyan, V. Yu. Azatyan
<< Dental clinics patients oral cavity microflora in the Republic of Armenia >>
Electronic Journal of Natural Sciences NAS of RA, 2014, N2(23), p.39-41.
2. A. V. Sargsyan << The role of breastfeeding in atopic dermatitis>>,
Electronic Journal of Natural Sciences NAS of RA, 2014, N2(23), p.37-38.
3. Ա.Վ.Բաբախանյան, Մ.Օ.Մանուկյան, Ժ.Ռ.Բաբայան, Յու.Թ.Ալեքսանյան,
Ա.Վ.Մարգարյան, Ա.Է.Ղազարյան << Նոր սինթեզված չհագեցած ամոնիումային
Ադերի և դրանց հիման վրա համախառնորդների հակամանրէնային
ակտիվությունը>> Հայաստանի բժշկագիտություն հանդես, 2014, LIV, №1, էջ 46 –
54.
4. Abrahamyan S.S., T.K., Davtyan, A.R., A.R. Khachatryan, Tumasyan N.V.,
I.K. Sahakyan, H.A.Harutyunyan, S.G. Chailyan, A. A. Galoyan
<< Quantification of the Hypothalamic Proline Rich Polypeptide-1 in Rat Blood Serum>>
Neurochemical Journal, 2014, Vol. 8, No. 1, pp. 38–43.
5. T. K. Davtyan, G. S. Hakobyan, S. A. Avetisyan, A. G. Sukiasyan, Yu. T. Aleksanyan
<<Diminished IL-10 production is Associated with Impaired Versatility of Monocytes in
Familial Mediterranean Fever >> Clin Cell Immunol 2014,5:2
<http://dx.doi.org/10.4172/2155-9899.1000196>
6. L. A. Melikyan, R. S. Grigoryan, T. K. Davtyan
<< Development and Validation of RP-HPLC Method for Simultaneous Determination
of Guaifenesin Impurities in Multi Drug Combinations>>
Global Journal of Medical research: B Pharma, Drug Discovery, Toxicology and
Medicine. 2014, Vol. 14, Issue 2, p. 26-34.
7. А.В.Калантарян, Г. Г.Мелик-Андреасян, Г.Д.Варданян, Т.А.Геворкян
<< Частота и характер изменений щитовидной железы у больных хроническими
вирусными гепатитами В и С по данным ультразвукового исследования>>
Вопросы теоретической и клинической медицины, 2014, N 5 (92), с. 74-76.
8. А.Ш.Кешишян
<<Лабораторные аспекты системы „настороженности „ по малярии в Армении>>
Сборник научных трудов, том 12, <<Актуальные вопросы паразитологии в
Грузии>>, Тбилиси, 2014, с. 70-74.
9. Н.М.Арутюнян , А.А.Лалаян, Г. Г.Мелик-Андреасян
<<Диагностическая значимость факторов патогенности условно-патогенных
энтеробактерий>>,Актуальные вопросы диагностической медицины, Сборник
научных трудов,посвященный 30-летию Юбилею медицинского объединения
„Диагностика,, , Ереван, 2014, с. 33-37.
10. А.В. Цаканян, Ж.Р. Бабаян, Ю.Т. Алексанян, Г.Г.Мелик-Андреасян,
З.У. Геворгян, К.Л.Мамиконян,А.Э.Казарян , А.В.,Маргарян , Г.Ж. Ханджян
<<Изучение чувствительности микроорганизмов к антибиотикам и
дезинфектантам>>Актуальные вопросы диагностической медицины, Сборник
научных трудов,посвященный 30-летию Юбилею медицинского объединения
„Диагностика,, , Ереван, 2014, с. 108-113.

11. Ն.Մ.Հարությունյան, Ա.Ա.Լալայան <<Հաստ աղիների միկրոֆլորայի որակական և քանակական փոփոխությունների ուսումնասիրությունը տարբեր հիվանդությունների ժամանակ>>, Գիտական հոդվածների ժողովածու, Մ Հերացու անվ. ԵՊՀ-ի Գիտական կոնֆերանս՝ նվիրված Կ.Մ.Դեղձունյանի 90- ամյակին, Երևան, դեկտեմբերի 23, 2014 , էջ 69-73.
12. Ж.Р.Бабаян, Ю.Т.Алексян, Г.Г.Мелик-Андреасян, А.Э.Казарян, А.В.Маргарян, А.В.Бабаханян<<Чувствительность, циркулирующих в Армении микроорганизмов, к дезинфектантам>>, Сборник научных статей, Научная конференция ЕрГМУ им.М.Гераци, посвященная 90-летию К .М.Дехцуняна, Ереван, 23 декабря 2014, с.153-157 .
13. Т.К.Давтян, Ю.Т.Алексян, Н.А.Никоян, Т.Х.Хачатрян, Н.Г.Григорян, А.М.Барсегян <<Изучение влияния Арменикума на азол-резистентные штаммы грибков рода Candida Albicans in vitro>>,Сборник научных статей, Научная конференция ЕрГМУ, посвященная 90-летию К .М.Дехцуняна, Ереван, 23 декабря, 2014, с. 170-176.
14. А.Ш.Кешишян,Д.В.Манукян, Г.Г.Мелик-Андреасян <<Некоторые эколого-эпидемиологические аспекты лейшманиоза в Армении>> Сборник научных статей, Научная конференция ЕрГМУ, посвященная 90-летию К .М.Дехцуняна, Ереван, 23 декабря 2014, с. 177-180.
15. Г.Г.Мелик-Андреасян, И.Э.Маркосян, Л.С.Восканян, А.С.Данилов, З.Р.Бегларян <<Эпидемиологическая характеристика парентеральных вирусных гепатитов в Армении>> , Сборник научных статей, Научная конференция ЕрГМУ, посвященная 90-летию К .М.Дехцуняна, Ереван, 23 декабря, 2014, с. 191-195.
16. А.В. Цаканян, Ю.Т. Алексян, Г.Г.Мелик-Андреасян, К.Л.Мамиконян Г.Ж. Ханджян, Т.О Аветисян, А.Б.Азатян, С.Т.Мартиросян, Н.А.Андреасян <Esherichia coli –возможный резервуар плазмид резистентности к антибиотикам>>,Сборник научных статей, Научная конференция ЕрГМУ, посвященная 90-летию К .М.Дехцуняна, Ереван, 23 декабря, 2014, с. 220-225.
17. G.Melik-Andreasyan, I.Markosyan,H.Ghazinyan ,L.Voskanyan,A.Danilov, Z.Beglaryan <<HCV in Armenia>> Abstract, The First Transcaucasus International Conference on Liver Diseases , Sept.25-26, 2014, Tbilisi, Georgia, www.ticl-2014.com
- 18.Н.Ghazinian, A.Asoyan, A.Mkhitaryan, L.Ghazaryan, G.Melik-Andreasyan<<Hepatitis B and C virus infection and risk of hepatocellular carcinoma in cirrhotic patients>>, Abstract Book, APASL (Asian Pacific Association for the Study of the Liver) Monothematic Conference – HCC, Sebu ,Philippines, 2014, p. 56.
19. Н.Ghazinian, A.Asoyan, A.Mkhitaryan, ,G.Melik-Andreasyan, A.Shahapuni, L.Ghazaryan <<Acute Hepatitis C:the Disease and Management>> Abstract Book, APASL (Asian Pacific Association for the Study of the Liver) Single Topic Conference - Hepatitis C Virus –Care & Cure, Pakistan, 2014, p.48.
20. Н.Ghazinian, G.Melik-Andreasyan A.Asoyan, A.Mkhitaryan <<Markers of Hepatitis B and C viruses among population in Armenia>>, Hepatology International, vol.8,Suppl.1,March 2014, p. 157.
21. Н. Ghazinyan, A. Mkhitaryan, G. Melik-Andreasyan, A. Asoyan

<<Updating Hepatitis B virus (HBV) status in Armenia>>, Abstract Book ,EASL (European Association for the Study of the Liver) Special Conference – Optimal Management of Hepatitis B Virus Infection , Athens, Greece , September 25–27, 2014 , p.159 www.easl.eu/athens2014, www.easl.eu

22. Г.Г.Мелик-Андреасян, И.Э.Маркосян , Л.С.Восканян, А.С.Данилов,З.Р.Бегларян <<Оценка инфицированности вирусами парентеральных гепатитов различных групп Населения Армении>> Российский журнал гастроэнтерологии, гепатологии, колопроктологии, т.XXIV,N5,с.75. Приложение N44. Материалы Юбилейной Двдцдтой Объединенной Российской Гдстроэнтерологической Недели, 6-8 октября 2014г., Москва

23. А.В. Цаканян, Ж.Р.Бабаян, Ю.Т. Алексанян, Г.Г.Мелик-Андреасян, А.Э.Казарян, А.В.Маргарян , Г.Ж. Ханджян <<Чувствительность микроорганизмов, выделенных от больных с кишечными Инфекциями, к антибиотикам и дезинфектантам>> ,Российский журнал гастроэнтерологии, гепатологии, колопроктологии, т.XXIV,N5,с.103. Приложение N44.Материалы Юбилейной Двдцдтой Объединенной Российской Гдстроэнтерологической Недели, 6-8 октября 2014г., Москва

24. М.В.Шмавонян, А.В.Асоян, М.Р.Козмоян<<Гемолитико-уремический синдром у больных с острыми кишечными инфекциями>> ,Российский журнал гастроэнтерологии, гепатологии, колопроктологии, т.XXIV,N5,с.48. Приложение N44. Материалы Юбилейной Двдцдтой Объединенной Российской Гдстроэнтерологической Недели, 6-8 октября 2014г., Москва

25. Մ.Վ.ՇմաՎոնյան, Ա.Վ.Ասոյան, Մ.Ր.Դաճոյան, Ա.Ս.Դանիլով, Զ.Ր.Բեգլարյան << ՄԻԱԿ-Վիրուսի փոխերոշման դեպք փախադեմիտոսի հիվանդի մոտ>>, Сборник научных статей <<Актуальные вопросы диагностической медицины>>, Ереван, 2014, с. 97-82.

26. А.А.Мхоян, З.У.Геворкян, Н.М.Гюлазян, Ц.А.Навоян, В.А.Асоян << Диаг ностическая возможность выявления кампилобактериозной инфекции>> Материалы VI Ежегодного Всероссийского Конгресса по Инфекционным болезням, 24-26 марта 2014г., Москва, с.216.

27.А.У.Оганисян, Н.М.Гюлазян, З.У.Геворкян, Ц.А.Навоян, В.А.Асоян << Острая кишечная вирусно-бактериальная инфекция >> Материалы VI Ежегодного Всероссийского Конгресса по Инфекционным болезням, 24-26 марта 2014г., Москва, с.229.

28. Z.U.Gevorkyan <<Detection of B.antracis using PCR and ELISA from patients wounds in Armenia>> , Abstact Book. 114th General Meetiting American Society for Microbiology, May 17-20, 2014, Boston, USA, p.1130.

29. Т.К.Давтян <<Новые открытия в биологии микробов и перспективы разработки эффективных противоинфекционных лекарственных средств>> , Сборник тезисов Международной конференции <<Поиск и разработка новых противоинфекционных лекарственных средств >>, 17-19 сентября 2014г. , Алматы, с.17.

30. Т.К.Давтян << Реверсия фенотипа лекарственной устойчивости грибов>> Сборник тезисов Международной конференции <<Поиск и разработка

новых противомикробных лекарственных средств >>, 17-19 сентября 2014г., Алматы, с.76.

31. С.А.Меликян, С.А.Овакимян, Ж.Р.Бабаян, А.В.Бабаханян << Изучение бактерицидного действия новых композиций на основе поверхностно-активных соединений аммониевой соли>> , Матер. IV научн. конф. Армянского химического общества с междун. участием «Достижения и проблемы» 7 – 11 октября 2014г. Ереван, 2014, с.167.

32. С.А.Меликян, С.А.Овакимян, А.В.Бабаханян, Ж.Р.Бабаян << Изучение антимикробной активности композиций в отношении грамположительных и грамотрицательных микроорганизмов>> , Сб. науч. трудов АГПУ им.Х.Абовяна «Ученые записки», Ереван, 2014, №1 (20), с.3 – 13.

33. М.О.Манукян, А.В.Бабаханян, Ж.Р.Бабаян << Получение новых бактерицидных средств на основе продуктов перегруппировки Стивенса бисаммониевых солей>> Матер. науч. конф., посвящ. 90-летию АГПУ им.Х.Абовяна Ереван, 2014, с.173-179.

34. А.В. Цаканян <<Изучение антибиотикочувствительности микроорганизмов как метод отождествления в экспертизе пищевых продуктов>>, Материалы научной конференции “Восток-Запад: партнерство в судебной экспертизе. Актуальные вопросы теории и практики в судебной экспертизе” 6 ноября, 2014, Алматы, с. 296-298

35 .Г.Д.Варданян,А.В.Калантарян, Г.Г.Мелик-Андреасян, Н.К.Саркисянц, С.К.Худавердян, А.М.Катвалян << Роль ультразвукового исследования в выявлении изменений щитовидной железы у больных вирусными гепатитами при назначении противовирусной терапии>>, Актуальные вопросы диагностической медицины>>, Сборник научных трудов,посвященный 30-летию Юбилею медицинского объединения „Диагностика,, , Ереван, 2014, с. 128-136.

36.Ю.Т.Алексян, Ж.Р.Бабаян «Чувствительность микроорганизмов к дезинфектантам», Монграфия, Ереван, 2015, 176с.

37. Ж.Р.Бабаян ,Ю.Т.Алексян, С.А.Овакимян, А.В.Бабаханян «Получение новых композиций и изучение их бактерицидной активности», Ж.Медицинская наука Армении,2015,т.LV, N 3,с.32-39.

38.Ն.Մ.Հարությունյան, Ա.Ա.Լալալյան, Յու.Թ.Ալեքսանյան, Գ.Գ.Մելիք-Անդրեասյան, Կ.Կ.Հարությունյան, Ա.Հ.Թոշունյան «Պայմանական ախտաճիւնները և պրոբիոտիկ կաթնաթթվային բակտերիաների ազդեցության համեմատական գնահատականը», Հայաստանի բժշկագիտություն,2015, հ..LV, N 32,էջ 48-52.

39.G.Manukyan, R.Aminov, G. Hakobyan, T. Davtyan. « Accelerated apoptosis of neutrophils in familial Mediterranean fever», Front. Immunol, 2015, Volume 6, Article 39. doi: 10.3389/fimmu.2015.00239. <http://dx.doi.org/10.3389/fimmu.2015.00239>

40.T. K. Davtyan, L.A.Melikyan, N. A. Nikoyan, H. P. Aleksanyan, N. G. Grigoryan «Development and validation of simple RP-HPLC method for intracellular determination of fluconazole concentration and its application to the study of Candida albicans azole-resistance», International Journal of Analytical Chemistry Received 25 August 2015; Revised 21 October 2015; Accepted 4 November 2015,Academic Editor: Josef Havel Volume 2015, Article ID 576250, 8 pages,<http://dx.doi.org/10.1155/2015/576250>

41.Zh.A. Ktsoyan, M. S. Mkrtchyan, M.K. Zakharyan, A.A. Mnatsakanyan, K.A.Arakelova, Z.U. Gevorgyan, L.A. Ktsoyan, A.M. Sedrakyan, A.I. Hovhannisyan, K.A. Ghazaryan, A.S. Boyajyan, R.I. Aminov. Differential induction of total IgE by two *Salmonella*

enterica serotypes. Frontiers in Cellular and Infection Microbiology ISSN: 2235-2988, Vol. 5, 43, 2015, IF=2,6.

42. Alchujyan N.Kh., Movsesyan H.A., Aghababova A.A., Guevorkyan A.G., Movsesyan N.H., Khachatryan H.F., Barseghyan V.H., Hairapetyan H.L., Sahakyan L.S., Avanesyan L.G., Melkonyan L.H., Barseghyan K.A., Kevorkian G.A. «Antitumor and antioxidant activity of *Escherichia coli* is accompanied by changes in the L-arginine dichotomous pathways in peritoneal and blood leukocytes following Ehrlich ascites carcinoma», Eur. Chem. Bull., 2015, 4(7), 317-326.

43. В. Ю. Азатян, М.В. Шмавонян, Л. К. Есаян, А. А. Аветисян, Л. А. Шариманян, Г. Г. Мелик-Андреасян «Бактериологический спектр слизистой ротовой полости при острых вирусных гепатитах» Научно-практический журнал «Кровь», 2015, 1(19) с. 63-65.

44. В. Ю. Азатян, М.В. Шмавонян, Л. К. Есаян, А. А. Аветисян, Л. А. Шариманян «Оценка состояния слизистой оболочки полости рта и пародонта у больных вирусным гепатитом В», «Բժշկություն, գիտություն և կրթություն» գիտատեղեկատվական հանդես, 2015, N 19, էջ 29-31.

45. A.V. Tsakanyan, Yu.T. Aleksanyan «EPIDEMIOLOGICAL SURVEILLANCE MARKERS OF CAMPILOBACTERIOSIS INVESTIGATION IN THE REPUBLIC OF ARMENIA», Conferece Abstracts, «Current Issues of Medical Science», The 95th Anniversary State Medical University after M. Heratsi, 12th-15th October, 2015, Yerevan, Armenia, The New ARMENIAN MEDICAL JOURNAL, Supplement, Vol.9, No3, Oktober, 2015, p.132.

46. G.G. Melik-Andreasyan, L.S. Voskanyan, H.L. Ghazinyan, A.S. Danilov «Updating status of parenteral viral hepatitis in Armenia»- Conferece Abstracts, «Current Issues of Medical Science», The 95th Anniversary State Medical University after M. Heratsi, 12th-15th October, 2015, Yerevan, Armenia, The New ARMENIAN MEDICAL JOURNAL, Supplement, Vol.9, No3, Oktober 2015, p.124.

47. N.M. Harutyunyan, A.A. Lalayan, G.G. Melik-Andreasyan «The Pathogenicity of conventional pathogenic enterobacteria» »- Conferece Abstracts, «Current Issues of Medical Science», The 95th Anniversary State Medical University after M. Heratsi, 12th-15th October, 2015, Yerevan, Armenia, The New ARMENIAN MEDICAL JOURNAL, Supplement, Vol.9, No3, Oktober 2015, p.118.

48. А.В. Цаканян «Использование антибиотикограмм микроорганизмов при экспертизе пищевых продуктов». – Российско-Армянский (Славянский) университет, республиканская конференция «Значение судебной экспертизы в борьбе с преступностью», 30 октября 2014г., Ереван, 2015, с. 44-49.

49. А.В. Цаканян, Ю.Т. Алексанян, Г.Г. Мелик-Андреасян, К.Л. Мамиконян, Г.Ж. Ханджян, Т.О. Аветисян, Н.А. Андреасян, А.Б. Азатян, С.Т. Мартиросян «Антибиотикочувствительность и резистентность *Escherichia coli* в Республике Армения» -Նյութերի ժողովածու Հայաստանի 4-րդ միջազգային բժշկական համագումար, «Միասին՝ հանուն ազգի առողջության», հուլիս 2-4, 2015, Երևան, էջ 327-328.

50. Г.Г. Мелик-Андреасян, И.Э. Маркосян, Л.С. Восканян, А.С. Данилов «Мониторинг заболеваемости острыми вирусными гепатитами в Армении» -Նյութերի ժողովածու Հայաստանի 4-րդ միջազգային բժշկական համագումար, «Միասին՝ հանուն ազգի առողջության», հուլիս 2-4, 2015, Երևան, էջ 326-327.

51.Լ.Պարոնյան,Հ.Ապրեսյան, Ա.Վանյան, Ա.Քեշիշյան « Ընդերային լեյշմանիոզի հիվանդացության միտումները Հայաստանում,1999-2014 », հետահայաց վերլուծություն», Նյութերի ժողովածու Հայաստանի 4-րդ միջազգային բժշկական համագումար, «Միասին՝ հանուն ազգի առողջության», հուլիս 2-4, 2015, Երևան, էջ 129-130.

52.Կ.Գրիգորյան, Լ.Պարոնյան, Ա.Վանյան, Ա.Քեշիշյան «Էխինակոկոզի տարածվածության խաչաձևև համաճարակաբանական հետազոտություն Արագածոտնի մարզում»- Նյութերի ժողովածու Հայաստանի 4-րդ միջազգային բժշկական համագումար, «Միասին՝ հանուն ազգի առողջության», հուլիս 2-4, 2015, Երևան, էջ 130-131.

53. Ж.Р. Бабаян , Ю.Т., Алексанян, А.В. Бабаханян, А.Э. Казарян, А.В. Маргарян Г.Г.Мелик-Андреасян «Бактерицидные композиции на основе функционально замещенных четвертичных аммониевых солей» , Materials of International Scientific Conference(12-13 of March, 2015, Kharkiv, Ukraine),dedicated to the 210th anniversary of Kharkiv National Medical University and the 85th anniversary of the foundation of the Epidemiology Department,Kharkiv , «Epidemiological Research in Clinical and Preventive Medicine: Achievements and Prospects», 2015,p. 29-31

54. Н.М.Арутюнян, А. А Лалаян «Выявление дисбактериоза у больных с аллергией», Materials of International Scientific Conference(12-13 of March, 2015, Kharkiv, Ukraine),dedicated to the 210th anniversary of Kharkiv National Medical University and the 85th anniversary of the foundation of the Epidemiology Department,Kharkiv , «Epidemiological Research in Clinical and Preventive Medicine: Achievements and Prospects», 2015,p. 27-29

55. А.В.Цаканян, Ю.Т.Алексанян, Г.Ж Ханджян, К.Л. Мамиконян «Антибиотико-чувствительность микроорганизмов, выделенных от детей раннего возраста в республике Армения»- Materials of International Scientific Conference(12-13 of March, 2015, Kharkiv, Ukraine),dedicated to the 210th anniversary of Kharkiv National Medical University and the 85th anniversary of the foundation of the Epidemiology Department,Kharkiv , «Epidemiological Research in Clinical and Preventive Medicine: Achievements and Prospects», 2015,p. 246-248.

56. Д.В. Манукян, А.Ш. Кешишян, Г.Г. Мелик-Андреасян «Переносчики возбудителей трансмиссивных инфекций в Республике Армения», Materials of International Scientific Conference(12-13 of March, 2015, Kharkiv, Ukraine),dedicated to the 210th anniversary of Kharkiv National Medical University and the 85th anniversary of the foundation of the Epidemiology Department,Kharkiv , «Epidemiological Research in Clinical and Preventive Medicine: Achievements and Prospects», 2015,p. 166-168.

57.С.А.Овакимян, А.В.Бабаханян, Ж.Р.Бабаян « Изучение антимикробной активности аммониевых солей, содержащих пиразольное кольцо»,Сб.научных трудов по материалам VII Междунар.научно-практич.конференц. «Теоретические и прикладные аспекты современной науки», Белгород, ч.1,с.50-53.

58.L.Paronyan, H.Apresyan, A.Galstyan, A.Keshishyan, A.Vanyan «Trends of Visceral Leishmaniasis in Armenia,1999-2014», Abstracts Book International Conference on Emerging Infectious Diseases, August 24-26,2015, Atlanta,Georgia, p.221-223 (Board 484).

59. A.Keshishyan «Reference Laboratory of Malaria as an Element of Vigilance in Armenia», Abstracts Book International Conference on Emerging Infectious Diseases, August 24-26, 2015, Atlanta, Georgia, p.64 (Board 46).
60. G.G.Melik-Andreasyan, L.S.Voskanyan, H.L.Gazinyan, I.E.Markosyan, A.S.Danilov «Serologic monitoring of HBV and HCV in Armenia», Abstract Book, «APASL Single Topic Conference Focus on the Virus Hepatitis B», 3-6 October 2015, Yerevan, BLOOD, scientific-practical journal, 2015, N2(20), p52.
61. H.Gazinyan, V.Asoyan, A.Mkhitaryan, G.Melik-Andreasyan «Hepatitis B reactivation in cancer patients undergoing chemotherapy», Abstract Book, «APASL Single Topic Conference Focus on the Virus Hepatitis B», 3-6 October 2015, Yerevan, BLOOD, scientific-practical journal, 2015, N2(20), p49.
62. G.Melik-Andreasyan, H.Ghazinyan «Epidemiology of HBV infection in Armenia», Abstract Book, «APASL Single Topic Conference Focus on the Virus Hepatitis B», 3-6 October 2015, Yerevan, BLOOD, scientific-practical journal, 2015, N2(20), p51
63. A.Mkhitaryan, H.Gazinyan, A..Asoyan, G.Melik-Andreasyan, V.Sargsyan «HBV/HDV in Armenia», Abstract Book, «APASL Single Topic Conference Focus on the Virus Hepatitis B», 3-6 October 2015, Yerevan, BLOOD, scientific-practical journal, 2015, N2(20), p68.
64. V.Yu.Azatyanyan, M.V.Shmavonyan, G.G.Melik-Andreasyan «The affection in the mucous membrane of cheeks and tongue in viral hepatitis B», Abstract Book, «APASL Single Topic Conference Focus on the Virus Hepatitis B», 3-6 October 2015, Yerevan, BLOOD, scientific-practical journal, 2015, N2(20), p69.
65. T.Davtyan «The host- pathogen interaction during HBV infection», Abstract Book, «APASL Single Topic Conference Focus on the Virus Hepatitis B», 3-6 October 2015, Yerevan, BLOOD, scientific-practical journal, 2015, N2(20), p54.
66. Н.М.Арутюнян, А.А.Лалаян, Г.Г.Мелик-Андреасян, В.Ю.Азатян «Обнаружение кишечного дисбактериоза у лиц, перенесших кишечные инфекции или соматические заболевания кишечника», Материалы Двадцать первой Объединенной Российской гастроэнтерологической Недели, 12-14 октября 2015г., Москва. Российский журнал гастроэнтерологии и колопроктологии. Приложение N 46, 2015, том XXV, N 5, с.99.
67. Ж.Р.Бабаян, Ю.Т.Алексанян, А.Э.Казарян, А.В.Маргарян «Чувствительность *Escherichia coli*, выделенных от больных с кишечными инфекциями к дезинфектантам», Материалы Двадцать первой Объединенной Российской гастроэнтерологической Недели, 12-14 октября 2015г., Москва. Российский журнал гастроэнтерологии и колопроктологии. Приложение N 46, 2015, том XXV, N 5, с.99.
68. А.В.Цаканян, К.Л.Мамиконян, Г.Г.Мелик-Андреасян, Г.Ж.Ханджян, М.В.Шмавонян «Чувствительность к антибиотикам кампилобактерий, выделенных из разных источников», Материалы Двадцать первой Объединенной Российской гастроэнтерологической Недели, 12-14 октября 2015г., Москва. Российский журнал гастроэнтерологии и колопроктологии. Приложение N 46, 2015, том XXV, N 5, с.102.
69. A.V.Sargsyan «Some epidemiological features of atopic dermatitis in Armenia», European J. of Allergy and Immunology, Allergy 2015, Vol. 70, Special Issue, p. 151.

70. Յ.Ս.Գեւորկյան, Յ.Ա.Ասոյան «Подходы к улучшению диагностики гемоколитов», Материалы Двадцать первой Объединенной Российской гастроэнтерологической Недели 12-14 октября 2015г., Москва. Российский журнал гастроэнтерологии и колопрокто,логии. Приложение N 46 , 2015, том XXV, N 5,с.37.
- 71.Լ.Ա.Արուտյոնյան, Ա.Ա.Մհոյան, Շ.Ա.Նավոյան, Յ.Ս.Գեւորկյան, Ա.Յ.Ասոյան «Пути совершенствования этиологической расшифровки гемоколитов» Материалы Двадцать первой Объединенной Российской гастроэнтерологической Недели 12-14 октября 2015г., Москва. Российский журнал гастроэнтерологии и колопрокто,логии. Приложение N 46 , 2015, том XXV, N 5,с.37.
72. L.A.Arutyunyan, A.A.Mhoyan, C.A.Navoyan, Z.U.Gevorkyan, A.V.Asoyan «Etiological structure of acute intestinal infections ongoing with the colitis and hemorrhagic colitis syndrome», Conferece Abstracts, «Current Issues of Medical Science»,The 95th Aniversary State Medical University after M.Heratsi, 12th-15th October, 2015, Yerevan, Armenia, The New ARMENIAN MEDICAL JOURNAL, Supplement, Vol.9, No3,Oktober 2015, p.118.
73. Դ.Յ.Մանուկյան, Ա.Շ.Կեշիշյան, Ք.Գ.Արուտյոնյան,Դ.Դ.Մելիկ-Անդրեասյան <<Մալարիայի կոմարներն Արմենիայի, իւր Եկոլոգիկական Եւ յիմնադրամիկական նշանակությունը>>, Материалы XVII Международной конференции <<Биологическое разнообразие кавказа и Юга России>>,(Դ.Նալչիկ, 5-6 նոյեմբեր 2015Դ.)-Մախաչկա,2015,с. 391-392.
74. L Hakobyan,K.Harutyunyan,N.Harutyunyan,A.Trchounian << Adhesive Properties and Acid-Forming Activity of Lactobacilliand Streptococci Under Inhibitory Substances, Such as Nitrates>>, Current Microbiology ,An International Journal , ISSN 0343-8651,DOI 10.1007/s00284-016-1017-9, Springer, 2016, vol.72, N.6,p. 776-782.
- 75.Ս.Գ.Սուրիապյան, Գ.Գ.Մելիք-Անդրեասյան «Կենսաբանական ակտիվ միացությունների ազդեցությունը օրգանիզմի իմունային պատասխանի վրա», Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ, Երևան, 2015, 64 էջ:
76. Ա.Յ.Շաքանյան, Ս.Տ.Ալեքսանյան, Դ.Դ.Մելիկ-Անդրեասյան, Զ.Ք.Բաբայան, Դ.Զ.Խանձյան, Ա.Յ.Կազարյան, Ա.Յ.Մարգարյան,Տ.Օ.Աւետիսյան, Ն.Ա.Անդրեասյան, Շ.Տ.Մարտիրոսյան «Оценка чувствительности микроорганизмов к антибиотикам и дезинфектантам» Զ.Մեդիկական Եւ յիմնադրամիկական Արմենիայի, 2016, տ.LVI, N 2,с.55-62
77. Ա. Յ. Բաբախանյան, Զ. Ք. Բաբայան , Ս.Տ.Ալեքսանյան, Մ. Օ. Մանուկյան , Դ. Ա.Բլբուլյան «Изучение бактерицидной активности новых композиций, содержащих антимикробные аммониевые соли», Զ.Մեդիկական Եւ յիմնադրամիկական Արմենիայի, 2016, տ.LVI, N 2, с.3-7
78. J. Bustami, A. Sukiasyan, J. Kupcinskas, J. Skieceviciene, L. Iakoubov, M. Szwed, C. Kleinle,R. Schumann, M. Puzianowska-Kuznicka, L. Hamann «Cholesteryl ester transfer protein (CETP) I405V polymorphism and cardiovascular disease in eastern European Caucasians – across-sectional study»,BMC Geriatrics, DOI 10.1186/s12877-016-0318-y, 2016, v.16, p.144-149.
- 79.Ն.Ս.Հարությունյան, 79.Ա.Ա.Լալալյան, Յու.Թ.Ալեքսանյան, Գ.Գ.Մելիք-Անդրեասյան«Աղիքիկազմակերպությունը օրգանիզմի պատասխանի ակտիվությունը, Եւ յիմնադրամիկական ակտիվության գործոն »,Հայաստանի բժշկագիտություն, հ..LVI, N 4,էջ 35-40

80. Ա.Գ.Ղազարյան, Մ. Վ.Շմավոնյան, Վ.Ա.Ասոյան «Բրուցելլոզի ժամանակակից ընթացքի որոշ հարցեր», Տեսական և կլինիկական բժշկության հարցեր N1, (104), 2016, էջ 53 – 55
81. Լ.Ա.Հարությունյան, Ա.Մ.Մխոյան, Ն.Մ.Գյուլազյան, Զ.ՈՒ.Գևորգյան «Կոլիտի համախտանիշով ընթացող աղիքային վարակների պատճառագիտական կառուցվածքի վերլուծությունը», Ամսագիր- Բժշկություն, գիտություն, կրթություն, հ. 21, N 6, էջ 93-98
82. E. Zardaryan, L.Paronyan, Z.Gevorgyan, V.Asoyan «Intestinal infections among febrile hospitalized patients in the Republic of Armenia», Journal of Community Health. The Publication for health Promotion and Disease Prevention, 2016, v.41, N 2, 18 March 2016, p.92-98.
83. L.Paronyan, E.Zardaryan, V.Ballurbs, Z.Gevorgyan «A retrospective chart review study for describe selected zoonotic and arboviruses etiologies in hospitalized febrile patients in Republic of Armenia», BMC Infections Diseases, 2016, v.10, N.11, p.2-8.
84. Zh.Ktsoyan, M.Mkrtchyan, K.Arakelova, Z.Gevorgyan «Systematic concentrations of short chain fatty acids are evaluated in Salmonellosis and exacerbation of Familial Mediterranean Fever», Frontiers in Microbiology, 24 May 2016, v.7, article 776, p.1-10
85. M. Mkrtchyan, Zh.Ktsoyan, Z.Gevorgyan «Molecular determinations of virulence factors of Salmonella enteritidis prevailing in Armenia », Proceedings of the Yerevan State University . Chemistry and Biology, 2016, N1, p.55-60
86. Г.А. Геворкян, А.М. Акопян, О.А. Мовсесян, А.А. Агабабова «Микробиота кишечника крыс под воздействием амфетамина», Հայաստանի Գիտությունների Ազգային Ակադեմիա, Զեկույցներ , 2016, № 3, էջ 303-308
87. Ա.Վ. Ասոյան, Ն.Մ.Գյուլազյան, Մ. Վ.Շմավոնյան, Յ.Հ. Նավոյան , Ա.Լ. Մխիթարյան «Հատուկ վտանգավոր վարակներ», Ուսումնական ձեռնարկ, Երևան, 2016, 160 էջ
88. A. Sukiasyan, A. Keshishyan, G. Melik-Andreasyan, L. Atshemyan, M. Frohme, S. Cortes, K. Kuhls «Emerging foci of visceral leishmaniasis in Armenia - molecular diagnostics of clinical samples», 27th Annual Meeting of the German Society for Parasitology, March 9- 12, 2016, Gottingen, Germany, p.94-95
89. H. Ghasinyan , A.Mkhitaryan, M.Shmavonyan, A.Sahakyan, G.Melik-Andreasyan «Acute Hepatitis C (AHC) », Hepatology International , February, 2016 , vol.10., Suppl.1, p. 35
90. H. Ghasinyan , A.Asoyan. A.Mkhitaryan, M.Shmavonyan, A.Sahakyan «Liver injury to Epstein Barr virus (EBV) », Hepatology International , February, 2016 , vol.10., Suppl.1, p. 442-443.
91. H.Ghazinian, A.Mkhitaryan, A.Sahakyan «Acute Hepatitis C with Metabolic Syndrome» Asian Pacific Association for the Study of the Liver , Single Topic Conference on Hepatitis C, June 10-12, 2016, Kaohsiung, Taiwan, p.70
92. H.Ghazinian, A.Asoyan, A.Mkhitaryan, T.Asatryan, T.Galstyan, V.Sargsyan, M.Gemilyan «Clinical and Etiological Profiles and Mortality in Patients with Acute on Chronic Liver Failure in Armenia», Asian Pacific Association for the Study of the Liver , Single Topic Conference on Hepatitis C, June 10-12, 2016, Kaohsiung, Taiwan, p.301
93. Г.Г. Мелик-Андреасян , Д.В., Манукян , Р.Г., Арутюнян, А.Ш.Кешишян

«Мониторинг фауны комаров и клещей в Армении», Материалы XVIII Международной научной конференции « Биологическое разнообразие Кавказа и юга России», 4-5 ноября 2016, Грозный, Часть II, с.283-285

94. А.В.Цаканян, Ю.Т.Алексанян, Г.Ж.Ханджян, З.У.Геворкян, К.Л.Мамиконян, В.Ю.Азатян, Г.Г.Мелик-Андреасян, Г.Г.Мелик-Андреасян «О чувствительности шигелл к антибактериальным препаратам», Материалы Двадцать второй Объединенной Российской гастроэнтерологической Недели 3-5 октября 2016г., Москва. Российский журнал гастроэнтерологии и колопроктологии. Приложение N 48 , 2016, том XXVI, N 5, с.87

95. Н.М.Арутюнян , А.А.Лалаян «Обнаружение факторов патогенности уштаммов условно-патогенных энтеробактерий, выделенных от больных с кишечными инфекциями», Материалы Двадцать второй Объединенной Российской гастроэнтерологической Недели 3-5 октября 2016г., Москва. Российский журнал гастроэнтерологии и колопроктологии. Приложение N 48 , 2016, том XXVI, N 5, с.85

96. Ж.Р.Бабаян, Ю.Т.Алексанян, Г.Г.Мелик-Андреасян, А.Э.Казарян, А.В.Маргарян «Чувствительность Shigella Flexneri, выделенных от больных с кишечными инфекциями, к дезинфектантам», Материалы Двадцать второй Объединенной Российской гастроэнтерологической Недели 3-5 октября 2016г., Москва. Российский журнал гастроэнтерологии и колопроктологии. Приложение N 48 , 2016, том XXVI, N 5, с.85

97. A.Sargsyan «Some possibly predisposing factors of atopic dermatitis» Allergy, Special Issue : Abstracts from the European Academy of Allergy and Clinical Immunology Congress, 11-15 June 2016, Vienna, Austria , August 2016, vol.71, Issue Supplement S102, p.302

98. A.Sargsyan «Atopic dermatitis and pediatric immunology», Allergy, Special Issue : Abstracts from the European Academy of Allergy and Clinical Immunology Congress, 11-15 June 2016, Vienna, Austria , August 2016, vol.71, Issue Supplement S102, p.303

99. L.Harutyunyan, A.Mkhoyan, N.Gyulazyan, Z.Gevorgyan, A.Asoyan «Diagnostic Rates of Yersiniosis among patients with acute intestinal infections», 12th International Yersinia Symposium , Oktober 25-28 2016, Tbilisi, Georgia, p.39-40

100. A.M. Hakobyan, M. R. Hovhannisyan, A. A. Agababova, N. H. Movsesyan, G. A. Kevorkian «Histopathological changes in the rat brain corticolimbic regions accompanied by alterations in the gut microbiota following d-amphetamine induced bipolar disorder», International Young Scientists Conference dedicated to the 50-th Anniversary of the Institute of Molecular Biology NAS RA International Young Scientists Conference dedicated to the 50-th Anniversary of the Institute of Molecular Biology NAS RA “New trends in life science” Abstracts, September 26-28, 2016, Yerevan, p. 46-47

101. А. Агабабова, А.Акопян «Сравнительный анализ морфогистохимических изменений у мышей при асцитной карциноме Эрлиха на фоне влияния E.coli».

Հայ կանանց նվաճումները կենսաբանական գիտությունների ոլորտում
Գիտաժողովի թեզիսների ժողովածու, Երևան, 2016, էջ 15

Չեկոյցներ գիտաժողովներում

1. G.Melik- Andreyasyan <<HCV in Armenia>>, բանավոր պլենար զեկուցում անգլերեն, The First Transcaucasus International Conference on Liver Diseases , Sept.25-26, 2014, Tbilisi, Georgia, www.ticl-2014.com
2. Т.К.Давтян <<Новые открытия в биологии микробов и перспективы разработки эффективных противоинфекционных лекарственных средств>> , բանավոր պլենար զեկուցում, Международная конференция <<Поиск и разработка новых противоинфекционных лекарственных средств >>, 17-19 сентября 2014 г., Алматы.
3. A.Sh.Keshishyan << Biosafety and Biosecurity in Armenia. Problems and Tasks>>, բանավոր պլենար զեկուցում , Awareness Raising and Education on Biosafety and Biosecurity in Ukraine, International Meeting, 4-6 Oktober, 2014, Kyiv, Ukraine.
19. Յու.Թ.Ալեքսանյան <<Հայաստանում տարածված վարակիչ հիվանդությունների համաճարակաբանության որոշ արդիական հարցեր>> ,բանավոր զեկուցում ՀՀ ԳԱԱ Բնական գիտությունների բաժանմունքի ընդհանուր ժողով, 22 ապրիլի, 2014
4. Т.Н. Avetisyan, A.V. Tsakanyan.Л., К.Л., A.B. Azatyan, S.T. Martirosyan <<The impact of dairy products' shelf life on bacterial contamination>>, բանավոր զեկուցում, Международная конференция по проблемам безопасности пищевых продуктов и продовольственной обеспеченности, 16-17 октября 2014г, Ереван.
5. Գ.Գ.Մելիք-Անդրեասյան <<Պարէնտերալ վիրուսային հեպատիտների համաճարակաբանական բնութագիրը Հայաստանում>>, բանավոր պլենար զեկուցում հայերեն Մ. Հերացու անվ. ԵՊԲՀ-ի Գիտական կոնֆերանս՝ նվիրված Կ.Մ.Դեղձունյանի 90- ամյակին, դեկտեմբերի 23, 2014 Երևան:
6. H.Ghazinian, A.Asoyan, A.Mkhitaryan, L.Ghazaryan, G.Melik-Andreyasyan <<Hepatitis B and C virus infection and risk of hepatocellular carcinoma in cirrhotic patients>>, Poster, APASL (Asian Pacific Association for the Study of the Liver) Monothematic Conference – HCC, 2014, Sebu, Philippines.
7. H.Ghazinian, A.Asoyan, A.Mkhitaryan, , G.Melik-Andreyasyan, A.Shahapuni, L.Ghazaryan <<Acute Hepatitis C: the Disease and Management>> Poster, -APASL (Asian Pacific Association for the Study of the Liver) Single Topic Conference- Hepatitis C Virus –Care & Cure, 2014, Pakistan.
8. H.Ghazinian, G.Melik-Andreyasyan A.Asoyan, A.Mkhitaryan <<Markers of Hepatitis B and C viruses among population in Armenia>> Poster N408 -23rd Annual Conference of APASL March 12-15, 2014, Brisbane, Australia.
9. H. Ghazinyan, A. Mkhitaryan, G. Melik-Andreyasyan, A. Asoyan <<Updating Hepatitis B virus (HBV) status in Armenia>> , Poster N 32- EASL (European Association for the Study of the Liver) Special Conference – Optimal Management of Hepatitis B Virus Infection , Athens, Greece , September 25–27, 2014 www.easl.eu/athens2014, www.easl.eu-
10. Z.U.Gevorkyan <<Detection of B.antracis using PCR and ELISA from patients wounds in Armenia>> , Poster - 114th General Meeting American Society for Microbiology, May 17-20, 2014, Boston, USA .
11. Ա.Շ.Քեշիշյան <<Հայաստանում մալարիայի վերացման պայմաններում զգոնության համակարգի լաբորատոր ասպեկտները >> բանավոր զեկուցում հայերեն Գիտա-գործնական կոնֆերանս <<Մակաբուժաբանության և միջատաբանության արդիական հարցեր>> , Երևան, ապրիլ, 2014
12. A.Keshishyan «Leishmaniasis in the Caucasus region with focus on Armenia» պլենար զեկուցում, անգլերեն «Leishmaniasis- from field to lab», International Symposium, 29-30 january, 2015, Wildau, Germany.

13. Г.Г.Мелик-Андреасян «О вопросе верификации кори и краснухи в Армении», Կլինիկական գիտություն, Международная конференция «Верификации кори и краснухи», 19-20 мая 2015г., Санкт-Петербург
14. Г.Г.Мелик-Андреасян «Современная эпидемиология вирусных гепатитов в Армении», Կլինիկական գիտություն, XI Российская научно-практическая конференция с международным участием «Вирусные гепатиты- эпидемиология, диагностика, лечение и профилактика, 29 сентября – 2 октября 2015г., Москва.
15. G.G.Melik-Andreasyan «Updating status of parenteral viral hepatitis in Armenia», բանավոր գիտություն, Conference «Current Issues of Medical Science», The 95th Anniversary State Medical University after M.Heratsi, 12th-15th October, 2015, Yerevan, Armenia
16. A.V. Tsakanyan «EPIDEMIOLOGICAL SURVEILLANCE MARKERS OF CAMPILOBACTERIOSIS INVESTIGATION IN THE REPUBLIC OF ARMENIA», բանավոր գիտություն, Conference «Current Issues of Medical Science», The 95th Anniversary State Medical University after M.Heratsi, 12th-15th October, 2015, Yerevan, Armenia
17. Г.Г.Мелик-Андреасян «Мониторинг заболеваемости острыми вирусными гепатитами в Армении», բանավոր գիտություն, Հայաստանի 4-րդ միջազգային բժշկական համագումար, «Միասին՝ հանուն ազգի առողջության», հուլիս 2-4, 2015, Երևան
18. Ա.Վ.Յականյան «Հայաստանում շրջանառող մանրէների հակաբիոտիկազգայնությունը», բանավոր գիտություն, ԱՀԿ-ի սեմինար «Հակամանրէային դեղերի նկատմամբ կայունության (ՀՄԿ) դեմ պայքարի», 29 սեպտեմբերի-1 հոկտեմբերի 2015, Երևան
19. G.G.Melik-Andreasyan «Current status of hepatitis B and hepatitis C in Armenia»- Կլինիկական գիտություն, անգլերեն, SAC Meeting on «Emerging and Reemerging Infectious Diseases», September 14-15, 2015, Annecy, France
20. G.Melik-Andreasyan «Epidemiology of HBV infection in Armenia», Կլինիկական գիտություն, անգլերեն «APASL Single Topic Conference Focus on the Virus Hepatitis B», 3-6 October 2015
21. T.Davtyan «The host- pathogen interaction during HBV infection», Կլինիկական գիտություն, անգլերեն, «APASL Single Topic Conference Focus on the Virus Hepatitis B», 3-6 October 2015, Yerevan
38. A.Keshishyan «Reference Laboratory of Malaria as an Element of Vigilance in Armenia», poster, International Conference on Emerging Infectious Diseases, August 24-26, 2015, Atlanta, Georgia, USA
22. N.M.Harutyunyan, A.A.Lalayan, G.G.Melik-Andreasyan «The Pathogenicity of conventional pathogenic enterobacteria» - poster, Conference «Current Issues of Medical Science», The 95th Anniversary State Medical University after M.Heratsi, 12th-15th October, 2015, Yerevan, Armenia
23. A.V.Sargsyan «Some epidemiological features of atopic dermatitis in Armenia» - poster, Annual meeting of European association of Allergist and Immunologist, 6-11 June, 2015, Barcelona.
24. D.V.Manukyan, G.G.Melik-Andreasyan «Prevalence of arboviruses among vectors in Armenia» >>Poster - ASM Biodefence and Emerging Diseases Research Meetrig, February 8-10, 2016, Arlington, Virginia, USA.

25. A. Sukiasyn, A. Keshishyan, D. Manukyan, L. Atshemyan, M. Frohme, S. Cortes, K. Kuhls <<Emerging foci of visceral leishmaniasis in Armenia-Molecular Diagnostics of Clinical Samples>> ,Poster- 27th Annual Meeting of the German Society for Parasitology, March 09 – 12, 2016, Göttingen, Germany
26. A. Keshishyan «Epidemiology of of leishmaniasis in Armenia» , բանավոր զեկուցում, 3th International Meeting Central Asia- Caucasus Leishmania Project (Bundesministerium fur Bildung und Forshung, Deutschland) , 4-6 Oktober, 2016, Yerevan
27. D. Manukyan «Report of the results of the vector field studies » , բանավոր զեկուցում, 3th International Meeting Central Asia- Caucasus Leishmania Project (Bundesministerium fur Bildung und Forshung, Deutschland) , 4-6 Oktober, 2016, Yerevan
28. A. Sukiasyan «Molecular diagnosis of Visceral Leishmaniasis in Armenia», բանավոր զեկուցում, 3th International Meeting Central Asia- Caucasus Leishmania Project (Bundesministerium fur Bildung und Forshung, Deutschland) , 4-6 Oktober, 2016, Yerevan
29. A. Keshishyan «Laboratory diagnosis of leishmaniasis in Armenia», բանավոր զեկուցում, DAAD Meeting, 4-6 Oktober, 2016, Yerevan
30. D.V. Manukyan, G.G. Melik-Andreasyan «Prevalence of arboviruses among vectors in Armenia » , Poster, American Society for Microbiology (ASM) Biodefense and Emerging Diseases Research Meeting, 8-10 February ,2016, Arlington, Virginia, USA.
31. H. Ghasinyan , A. Mkhitarian, M. Shmavonyan, A. Sahakyan, G. Melik-Andreasyan «Acute Hepatitis C (AHC) »- Poster, 25th Annual Conference of Asian Pacific Association for the Study of the Liver, February 20-24, 2016, Tokyo, Japan
32. H. Ghasinyan , A. Asoyan. A. Mkhitarian, M. Shmavonyan, A. Sahakyan «Liver injury to Epstein Barr virus (EBV) »- Poster, 25th Annual Conference of Asian Pacific Association for the Study of the Liver, February 20-24, 2016, Tokyo, Japan,
33. A. Sukiasyan, A. Keshishyan, G. Melik-Andreasyan, L. Atshemyan, M. Frohme, S. Cortes, K. Kuhls «Emerging foci of visceral leishmaniasis in Armenia - molecular diagnostics of clinical samples»-Poster, 27th Annual Meeting of the German Society for Parasitology, March 9- 12, 2016, Göttingen, Germany
34. H. Ghazinian, A. Mkhitarian, A. Sahakyan «Acute Hepatitis C with Metabolic Syndrome»- Poster, Asian Pacific Association for the Study of the Liver , Single Topic Conference on Hepatitis C, June 10-12, 2016, Kaohsiung, Taiwan
35. H. Ghazinian, A. Asoyan, A. Mkhitarian, T. Asatryan, T. Galstyan, V. Sargsyan, M. Gemilyan «Clinical and Etiological Profiles and Mortality in Patients with Acute on Chronic Liver Failure in Armenia», Poster, Asian Pacific Association for the Study of the Liver , Single Topic Conference on Hepatitis C, June 10-12, 2016, Kaohsiung, Taiwan
36. A. Sargsyan « Some possibly predisposing factors of atopic dermatitis», Poster, European Academy of Allergy and Clinical Immunology Congress, 11-15 June 2016, Vienna, Austria
37. A. Sargsyan «Atopic dermatitis and pediatric immunology», Poster, European Academy of Allergy and Clinical Immunology Congress, 11-15 June 2016, Vienna, Austria

38.D.Manukyan,G.Melik-Andreasyan «Monitoring of mosquitoes in Armenia», Poster,
International meeting «2017 ASM Biothreats: Research,Response, and Policy», February
6-8,2016,Washington, USA

Գիտական հրապարակումների և զեկույցների ցանկը հաստատում եմ:
Ինստիտուտի գիտական քարտուղար
Կենս.գիտ.թեկ.

Դ.Վ.Մանուկյան

